

"קשה מאוד לעמוד מולם"

אזכרה לחללי הצנחנים, תל-נוף, 13 בספטמבר 1994

משפחות הצנחנים הכואבות, ראש המטה הכללי, אלופי צה"ל, קצין צנחנים וחיל רגלים ראשי, חברים לדרך,

אנו עוברים מטקס זיכרון אחד למשנהו, מאנדרטה זו לאנדרטה אחרת, מצפון הארץ למרכזה ודרומה, אנו עוברים - ולא מתעייפים, ולא נתעייף כי זה המעט שעודנו יכולים לעשות: לזכור, לא לשכוח.

אנו עומדים דום מול אנדרטת חללי גבעתי, מניחים זר למרגלות אנדרטת חללי גולני, מצדיעים לחללי חיל ההנדסה ובאים לכאן, אל מול עיניכם הדומעות ומול פניכם המיוסרות - להיות איתכם, לא כחובה, אלא כזכות גדולה.

אין זה קל להסתכל לכם בעיניים. קשה מאוד לעמוד מולכם, לשמוע את קולכם - ולחזור הביתה. אנחנו חוזרים אל המשפחה. אתם חוזרים אל הזיכרון שאיננו מרפה מכם, וכל שנה הזיכרון יותר קשה, יותר כואב, יותר חריף.

על כותל הדמעות הזה שלפנינו חרותים שמותיהם של אלף-שלוש-מאות-וחמישים חובשי כומתות אדומות, ששמו של האחרון שבהם, אוהד נסים, נקבע עליו רק לפני יום-יומיים. אני עוצם עיניים וההרהורים אינם מרפים ממני: אלף-שלוש-מאות-וחמישים צעירים שרצו לחיות, אלף-שלוש-מאות-וחמישים אבות שבורי לב, אלף-שלוש-מאות-וחמישים אמהות שמעיין הדמעות שלהן לא יחדל לעולם, נשים, בנים, בנות, אחים, אחיות, חברים לשכונה, לבית-הספר, לתנועת הנוער, חברים לנשק - קהל עצום ורב, שמועקת השכול והזיכרון לא תרפה ממנו עד יום אחרון. דומה כי אין בית בישראל שהשכול לא נגע בו. מה עוד לעשות, מה עוד ליזום, לחשוב, להחליט כדי שנהיה ראויים לזכר הבנים והבנות - וכדי שלא יהיו עוד משפחות כואבות?

משפחות יקרות, אנו עושים בימים אלה מאמץ כן לסיים את עידן המלחמות, למנוע עוד שכול, להביא שלום לבית ישראל. על כל צעד לקראת שלום טבוע חותמם של חברינו הנופלים לאורך כל הדרך, ומאחורי כל סעיף יבש בדפי הנייר של ההסכמים חבויות הדמעות של האימהות. אנו הולכים אל השלום רק אם יובטח לנו הביטחון. אנו מאמינים בשלום - אך מאמינים יותר בכוחנו, בעוצם ידינו, ואין בכוונתנו להפחית מעוצמתנו הצבאית גם בעידן של שלום. אנחנו נגביר את חילנו, את ערנותנו - כדי להגן על השלום, לבל יפגעו בו, וכדי שלא נופתע, כפי שכבר קרה.

משפחות יקרות, אין אנו יכולים להחזיר לכן את אשר נקלח מכן, אך אנו מאמינים שאנו עושים כל שאפשר כדי לגמול לבנים ולבנות על תרומת חייהם ולהביא שלום לבית ישראל. אתם חוזרים הביתה אל הזיכרונות ואל הכאב שחי בבתיכם - ואנחנו? אין לנו מה לומר.

רק חזקו ואמצו.

גמר חטיבה טובה.